

ALGEMEEN BESTUUR

ONDERWERP

Kredietaanvraag
realisatiefase
IJsselmeerdijk

PROGRAMMA

Waterveiligheid

PORTEFEUILLEHOUDER

T. Vereijken

Het Algemeen Bestuur besluit

1. kennis te nemen van:
 - a) het goedkeuringsbesluit van Gedeputeerde Staten van Flevoland op het vastgesteld Projectbesluit Versterking IJsselmeerdijk (d.d. 8 april 2025, bijlage a);
 - b) de subsidiebeschikking HWBP realisatiefase Versterking IJsselmeerdijk (geheime bijlage b);
 - c) bestuursovereenkomsten met Provincie Flevoland en Rijkswaterstaat voor bijdragen aan de vooroever en het fietsvriendelijk maken van het inspectiepad (bijlage c1 t/m c3).
 - d) het voornemen tot gunning zoals beschreven in de geheime bijlage d.
2. in te stemmen met de start van de realisatiefase van de dijkversterking en hiervoor een totaal uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen ter hoogte van het bedrag zoals genoemd in de geheime bijlage d en de consequenties mee te nemen bij de opstelling van de Kadernota en de Begroting en Meerjarenraming 2026-2030;
3. Het investeringskrediet voor de landtong Ketelbrug te verhogen tot € 1.398.165 en dit krediet vrij te geven.

Korte samenvatting

Waterschap Zuiderzeeland versterkt de IJsselmeerdijk in de periode 2020 - 2030. Momenteel bevindt het project zich in de planuitwerkingsfase. Met dit besluit wordt deze fase afgerond en kan de realisatiefase starten in juli 2025.

Voor dit project is een Projectbesluit vastgesteld. Hierin staat hoe Waterschap Zuiderzeeland de uitvoering van de versterking van de IJsselmeerdijk gaat aanpakken. Daarmee wordt de dijk waterveilig tot minimaal 2080. Ook worden natuur en recreatiemogelijkheden rondom de dijk verbeterd. De vooraf gestelde duurzaamheidsdoelen voor circulariteit en biodiversiteit worden behaald met dit plan.

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) heeft een subsidie van 90% toegekend voor de maatregelen om de dijk waterveilig te maken. De overige 10% van deze maatregelen wordt gefinancierd door Zuiderzeeland. Het waterschap draagt het grootste deel van de risico's tijdens de uitvoering, waarvoor een risicovoorziening is gevormd.

Een deel van de totale kosten van de realisatie is niet subsidiabel voor het HWBP. Dit betreft meekoppelkansen voor een grotere vooroever voor meer biodiversiteit, het beter geschikt maken van het inspectiepad voor fietsers en wandelaars. De extra kosten hiervan worden bijgedragen door Provincie Flevoland, Rijkswaterstaat Midden-Nederland en de gemeenten Dronten en Lelystad. Ook renoveert Zuiderzeeland de bekleding van de landtong Ketelbrug.

In dit voorstel is de kostenraming voor de realisatie opgenomen. Het Algemeen Bestuur wordt nu gevraagd het krediet voor de realisatiefase beschikbaar te stellen en de kapitaallasten en extra beheerkosten in de toekomst voor de vooroever op te nemen in de begroting.

Relevante kaders

- Waterwet;
- Omgevingswet;
- Klimaatagenda en Biodiversiteitsagenda;
- Inkoopbeleid Zuiderzeeland, UAV-gc2005 en UAV-gc 2025 (deels)
- Subsidieregeling HWBP;
- Kaders HWBP-projecten Zuiderzeeland en krediet Verkenningfase (AV, 30 juni 2020);
- Hoogwaterbeschermingsprogramma's 25-30;
- Delegatie besluitvorming planprocedure IJsselmeerdijk naar college (DenH, 29 maart 2022);
- Plan van Aanpak Planuitwerkingsfase Versterking IJsselmeerdijk en subsidieaanvraag (DenH, 14 maart 2023);
- AV-besluit krediet laadinfrastructuur versterking IJsselmeerdijk (30 okt 2023).
- Notitie Voorkeursvariant Versterking IJsselmeerdijk (DenH, 14 mei 2024).
- Ontwerp-Projectbesluit Versterking IJsselmeerdijk (DenH, 22 oktober 2024).
- Tussentijdse afspraken met het HWBP inzake de subsidie voor de realisatiefase:
 - Emissiearm bouwen dijkversterking IJsselmeerdijken; kenmerk CON00-945924949-948

Lelystad, 20 mei 2025

het college van Dijkgraaf en Heemraden,

de secretaris-directeur,
ing. W. Slob MSc.

de dijkgraaf,
ir. H.C. Klavers.

Aanleiding

De IJsselmeerdijk tussen de Ketelbrug en de Houtribsluizen voldoet ruim niet aan de waterveiligheidsnorm, te weten een overstromingskans van 1:10.000. Daarom versterkt Waterschap Zuiderzeeland deze waterkering tussen 2020 en 2030, zodat de kering tot 2080 op orde is.

Aanleiding voor dit voorstel

Het versterkingsproject bevindt zich in de afronding van de Planuitwerkingsfase. Deze afronding bestaat uit drie nauw samenhangende sporen:

1. het afronden van de **planprocedure**; in de planprocedure is, conform de Omgevingswet, het wettelijk voorgeschreven traject doorlopen om te mogen starten met de realisatie;
2. het afronden van de **aanbesteding** van de realisatie, resulterend in een voornemen tot gunning. In dit spoor is een partij geselecteerd die de realisatie kan gaan uitvoeren;
3. het verkrijgen van de **financiering** voor het project. Dit bestaat uit het verkrijgen van de subsidiebeschikking van het HWBP, overeenkomsten met gebiedspartners voor aanvullende financiering van meekoppelkansen en het beschikbaar stellen van het krediet door het Algemeen Bestuur. Hiermee worden de financiële middelen verkregen voor de realisatie.

Dit voorstel heeft betrekking op de laatste stap, het beschikbaar stellen van het krediet voor de realisatiefase. Met deze stap kan de realisatiefase starten en kan het formele voornemen tot gunning kenbaar worden gemaakt aan de inschrijvers in de vorm van een voorlopige gunning.

Eerdere besluitvorming

Op 25 oktober 2022 heeft u het krediet geopend voor de huidige fase; de planuitwerking. Gedurende de planuitwerkingsfase bent u steeds geïnformeerd over de voortgang en de keuze door beeldvormende vergaderingen en ter kennisname-stukken. Omdat het een speciale investering betreft, bent u steeds meegenomen in de voortgang van dit project in de P&C-cyclus. Op 22 april 2025 bent u beeldvormend geïnformeerd over dit voorstel.

Beoogd effect

Met de realisatie van de versterking van de IJsselmeerdijk wordt beoogd om de IJsselmeerdijk ruim voor 2050 aan de waterveiligheidsnorm te laten voldoen op een duurzame wijze met meerwaarde voor de omgeving en met acceptabel effecten op het milieu.

Met de opening van het krediet wordt beoogd om het project te continueren en de realisatiefase te kunnen uitvoeren.

Onderbouwing beslispunten

- 1.1 Om een gefundeerd en rechtmatig besluit te kunnen nemen van de kredietaanvraag en een goede inschatting van het risicoprofiel te kunnen maken, vragen we u kennis te nemen van vier relevante (groepen van) producten van de planuitwerkingsfase.**
 1. het goedgekeurde Projectbesluit, ProjectMER en vergunningen;
 2. de subsidiebeschikking vanuit het HWBP voor de realisatiefase Versterking IJsselmeerdijk;
 3. de bestuursovereenkomsten met Provincie Flevoland en Rijkswaterstaat met betrekking tot bijdragen voor de vooroever en het fietsvriendelijk maken van het inspectiepad.
 4. Het gunningsadvies met betrekking tot de aanbesteding van de realisatiefase.
- 1.2 Voor het versterken van deze primaire kering is, conform de Omgevingswet, de Projectprocedure doorlopen. De Projectprocedure bevat een intensief participatietraject voor belanghebbenden. Deze procedure heeft geleid tot een door DenH vastgesteld (18 maart 2025) en door GS van Flevoland**

goedgekeurd Projectbesluit (8 april 2025), dat vanaf 7 mei 2025 rechtsgeldig is. De goedkeuring van het Projectbesluit door GS Flevoland is opgenomen in bijlage a. Het projectbesluit is onderbouwd met een door GS Flevoland vastgestelde ProjectMER (11 maart 2025), inclusief een Passende Beoordeling. Daarnaast heeft Provincie Flevoland een omgevingsvergunning afgegeven voor activiteiten in een Natura2000-gebied en het Ministerie van I&W omgevingsvergunningen voor het werken in het IJsselmeer en het werken langs de Rijksweg A6. Projectbesluit en omgevingsbesluit hebben ter liggen ter inzage en tot respectievelijk 21 en 28 mei stond beroep open op deze besluiten bij de Raad van State. Op het Projectbesluit is beroep aangetekend door twee partijen; een inwoner van Parkhaven en SwifterwinT op Land BV. Deze beroepen zijn in behandeling genomen. De realisatiefase kan nu wel starten. Dit wordt toegelicht in bijlage d.

- 1.3 90% van de uitgaven om de dijk aan de waterveiligheidsnorm te laten voldoen worden gefinancierd door het HWBP.** De programmadirectie van het HWBP heeft hiermee ingestemd op 20 mei 2025. De hiervoor, namens de minister van I&W, getekende beschikking verwachten we te ontvangen voor de AB-vergadering van 10 juni 2025. De getekende versie van deze beschikking (bijlage b) wordt u toegestuurd zodra deze ontvangen is. In bijlage d is het aangevraagde bedrag van deze beschikking opgenomen. Ook zijn de voorwaarden bij deze beschikking daarin toegelicht.
- 1.4 Het project kent vier meekoppelkansen. Deze zijn opgenomen in het Projectbesluit en maken integraal onderdeel uit van het project. Het betreft:**
1. Basis+variant (120m brede Vooroever-Noord)
 2. Fietsvriendelijk inspectiepad inclusief overgang Klokbeekweg
 3. Inrichting recreatielocaties (rustpunten)
 4. Vervanging asfalt Landtong Ketelbrug
- De kosten voor meekoppelkansen 1 en 2 worden gefinancierd met bijdragen van Provincie Flevoland, Rijkswaterstaat-Midden Nederland en Gemeente Lelystad. Hier zijn bestuursovereenkomsten voor afgesloten of schriftelijke toezeggingen voor ontvangen.** Meekoppelkans 3 is beperkter in omvang. Ook hier zijn toezeggingen voor ontvangen van de gemeenten Lelystad en Dronten.
- De meekoppelkansen vervanging asfalt Landtong Ketelbrug komt voor rekening van Zuiderzeeland. Hiervoor is in de investeringsbegroting een deel van het budget al gereserveerd.**
- 1.5 Na een zorgvuldig aanbestedingstraject is een consortium geselecteerd om de dijkversterking uit te voeren; de opdrachtnemer.** Na kredietverlening wordt aan deze partij de opdracht gegund. In de geheime bijlage d is het voornemen tot gunning en de inschrijfsom beschreven.
- 2.1 De onderbouwing van dit beslispunt is opgenomen in bijlage d. Door het benodigde krediet beschikbaar te stellen kan de financiële verplichting aangegaan worden richting het winnende consortium. Daarnaast is er krediet nodig voor het projectteam van het waterschap om het consortium te begeleiden, voor de risicoreserve en voor toekomstige prijsontwikkelingen.** In deze bijlage worden de geraamde kosten, de kredietaanvraag en de aanbieding van het winnende consortium gepresenteerd.
- 3.1 Vervangen van het asfalt van de landtong Ketelbrug wordt meegenomen in dit project als meekoppelkansen. De maatregel is niet nodig voor de waterveiligheid. Wel is de landtong toe aan een renovatie en is het efficiënt dit mee te nemen in dit project.** De financiële onderbouwing van dit beslispunt is opgenomen in bijlage d.

Alternatief

- Het laten voldoen van de IJsselmeerdijk aan de waterveiligheidsnorm is een wettelijke verplichting. Het niet op orde brengen van de waterkering is geen optie. In de verkenningsfase is afgewogen om de waterkering gedeeltelijk, anders of later op orde te brengen. Hierbij is besloten de waterkering direct en integraal te versterken.
- In de projectprocedure zijn de alternatieven voor de dijkversterking uitgebreid en zorgvuldig maatschappelijk afgewogen. Het vastgestelde Projectbesluit bevat het gekozen alternatief en de afweging. Een ander alternatief is in dit stadium van het project niet meer aan de orde.
- De meekoppelkansen zijn niet wettelijk verplicht. Het opnemen van de meekoppelkansen is een keuze die in de planuitwerkingsfase zorgvuldig is genomen als onderdeel van het participatieproces. Hierover zijn inmiddels bestuurlijke overeenkomsten afgesloten (zie bijlage c). Het meenemen van de meekoppelkansen landtong Ketelbrug is een keuze van het Waterschap zelf. Het is efficiënt om, als we nu toch dit dijktraject aanpakken, de benodigde renovatie nu mee te nemen. Deze werkzaamheden zijn onderdeel van de aanbesteding geweest. Het is daarom niet efficiënt deze nu niet mee te nemen.

Risico's en kanttekeningen

Waterschap Zuiderzeeland is risicodragend in dit project, ook in de realisatiefase. De 90% subsidie is op basis van voorcalculatie. Overschrijdingen van het projectbudget komen voor rekening van Zuiderzeeland. Daarom is in de aanpak voor de realisatiefase een uitgebreide en zorgvuldige project- en risicobeheersing opgenomen. In bijlage d is dit verder toegelicht.

Financiën en capaciteit

De benodigde investering voor de dijkversterking is gedurende de verkennings- en planvormingsfase continu geraamd met de voorgeschreven SSK-systematiek, geactualiseerd en bestuurlijk gedeeld. In de beeldvormende AB-vergadering van 22 april 2025 is de laatste SSK-raming van 24 februari 2025 met prijspeil 1 januari 2025 aan u gepresenteerd in het besloten deel. De subsidieaanvraag bij het HWBP is gebaseerd op deze raming. De kredietaanvraag is ook gebaseerd op deze kostenraming. De omvang van de kredietaanvraag en toelichting hierop zijn opgenomen in de geheime bijlage d.

Financiering meekoppelkansen

De financiële onderbouwing voor de bestuursovereenkomsten voor de meekoppelkansen is openbaar. In onderstaande tabel is deze opgenomen.

Tabel 1. Kosten en dekking meekoppelkansen

Meekoppelkans	Kosten*	Komen voor rekening van:	Vorm
1. Basis+ variant (120m Vooroever-Noord)	€ 2.900.000	Provincie € 2.300.000 RWS-MN € 600.000	Vaste bijdrage Vaste bijdrage
2. Fietsvriendelijk beheerpad inclusief overgang Klokbeckerweg	€ 722.000	Gemeente Lelystad € 215.000 Provincie Flevoland € 507.000	Vaste bijdrage Risicodragend, werkelijke kosten
3. Inrichting Recreatielocaties	€ 75.000	Gemeente Lelystad € 20.000 Gemeente Dronten € 55.000	Vaste bijdrage Vaste bijdrage
4. Vervanging asfalt Landtong Ketelbrug	€ 1.398.165	Zuiderzeeland (voor € 925.000 miljoen opgenomen in investeringsplanning)	Werkelijke kosten
Totaal	€ 5.095.165		

**Alle bedragen zijn inclusief btw*

De kosten voor de meekoppelkansen 1 t/m 3 worden gedekt door bijdragen van Provincie, Rijkswaterstaat en gemeenten Lelystad en Dronten. De meekoppelkansen vervanging asfalt Landtong Ketelbrug komt voor rekening van

Zuiderzeeland. Hiervoor vragen we in dit voorstel krediet aan. De financiële onderbouwing van dit besispunt is opgenomen in bijlage d.

Begrotingswijziging

Geen

Communicatie

De projectmijlpalen staan centraal in de communicatiekalender van Versterking IJsselmeerdijk. Via de corporate kanalen van Zuiderzeeland wordt dit besluit onder de aandacht gebracht, als belangrijke stap naar de uiteindelijke realisatie. Naar verwachting kan deze berichtgeving worden gecombineerd met de voorlopige gunning van dit project.

Bijlagen

- a. Goedkeuringsbesluit GS op het Projectbesluit
- b. Subsidiebeschikking HWBP (geheim)
- c. Bestuursovereenkomsten:
 - c1. Bestuursovereenkomst met Provincie Flevoland - Gebiedsgebonden bijdrage vooroever IJsselmeerdijk
 - c2. Overeenkomst met RWS Midden Nederland - Overeenkomst financiële bijdrage ecologische inrichting Versterking IJsselmeerdijk
 - c3. Bestuursovereenkomst met Provincie Flevoland – Financiële bijdrage verbeteren inspectiepad voor fietsen en wandelen
- d. Geheim voorstel met betrekking tot de financiële consequenties van dit voorstel.